

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ліндовського
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані відні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Запросини до передплати.

Почало ся третє чвертьрічє нашого видавництва. Тимто просимо відновити передплату, щоби можна управити експедицію. Всіх, що мають залеглости за минувше чвертьрічє, просимо о скорє вирівнанє тихже, позаяк мусимо все оплачувати готівкою і не користуємо ся ніяким кредитом.

Від Адміністрації «Руслана».

Поступ в розвою наукового товариства імени Шевченка.

(+) Не так то давно, бо ледво чотири роки, як літературне товариство ім. Шевченка у Львові стало науковим а пять літ минає як товариство почало окрім літературної часописи «Зоря» видавати «Записки» яко орган науковий. Хоч як мало довіря мала руска інтелігенція до власних сил на полі наукової роботи, а вжеж таки дуже скоро проявили ся гарні висліди роботи в тім напрямі. Іменно з того часу, коли проф. М. Грушевський обняв в львівськєм університеті катедру історії України-Руси і станув на чолі наукової роботи в товаристві, пішла она скорою ходою в перед. Показало ся, що є у нас люди до такої роботи, треба лише їх виглядїти і спонукати, а буде успіх певний. І справді коло наукового товариства згромадив ся поважний кружок не тільки давнїйших робітників, відомих вже подекуди з наукових праць, але що ще відраднїйше — починає ся вирабляти молоде покоління наукових письменників, котрі віщують гарні надії в будуччині. Тим способом стало спроможнє науковому товариству не тільки перемінити науковий орган «Записки» в періодичне видавництво (що два місяци оден том), але й перейти до спеціалізації в науковій роботі і в видавництвах. Так повстало окреме

наукове видавництво з обсягу правничих наук «Правнича Часопись», з обсягу етнографії «Етнографічний Збірник», з обсягу літератури, «Памятки українсько-руської мови і літератури», з історії «Жерела до історії України-Руси» і «Руска історична бібліотека», а протягом чотирох років видало наукове товариство більше як трийцять томів. Сї виданя не тільки обємом, але й змістом своїм звернули на себе бачність наукового сьвіта і з всіх усюдів появили ся голоси критики з всяким признанєм для них починів товариства.

Тепер маємо з великою приємністю записати новий доказ дальшого поступу і розвитку товариства. Недавно появил ся «Збірник секції математично-природописно-лікарської Т. I. під редакцією проф. І. Верхратського і проф. тернопільської гімназії В. Левицького. Сей том є доказом дальшої спеціалізації в науковій роботі і видавництвах товариства, а хоч розвідки в нїм поміщені відносять ся до зовсім спеціальних галузей науки, всеж таки ширша суспільність повинна знати про сей поступ наукового товариства. Тим то подаємо тут передовсім переднє слово до сего тому від товариства:

Скорий поступ в розвою роботи наукової в Товаристві і його виданнях дає спомогу — а zarazом і потребу дальшого помноження наукових публікацій і їх поділу відповідно галузям наук, що входять в круг роботи секцій Товариства. Періодичний орган Товариства — «Записки», не можуть містити в собі розправ всіх секцій, на далі стають видавництвом для історії з її помічними науками (археологією, історичною географією etc.) та фізіології з історичною літератури — для розвідок і дрібних матеріалів, переважно що до України-Руси, себто органом (періодичним) секцій — фізіологічної й історично-філософської, а по при нього засновують ся неперіодичні «Збірники» поодиноких секцій, отже фізіологічної, історично-правничої і математично-природописно-лікарської. Таким

чином секція математично-природописно-лікарська дістає свій особний орган, подібно як правники секції історично-правничої давнїйше вже мали особне видавництво в «Часописи правничій», секції же — фізіологічна і історична в згаданих «Збірниках» дістають певного рода архиви, де можуть містити в потребі більші розвідки, більші матеріали, систематичні збірники статей вже давнїйше друкованих, одним словом — все те, що з того чи иньшого погляду становило би технічні труднощі для друку в «Записках». Товариство, при тім згрупованю матеріалу, відповідно певним групам наук, мало на меті з одного боку — досягнути більшю єдність і суцільність в поодиноких публікаціях, з другого — згрупувавши фахових робітників в спеціальних органах, піддати їм тим самим більшій енергії й охоти старати ся про дальший розвій наукової роботи.

Редактори-ж від себе додають ось яке переднє слово до сего I. тому:

Отсе видаємо вперше збірник статей з наук математики, природописи і лікарства. Перший раз являють ся в рускєм язичі розвідки фахові згаданих наук, зібрані разом в одну книжку. І передше, правда, печатано статі із згаданих царин наукових в ріднім язичі; тільки-ж були они або розсіяні по різних письмах періодичних і мали понайбільше цілю попularyзувати науку, або попадались в ряди-годи фахові статі в періодичних «Записках» Наукового Товариства імени Шевченка, тулячись межі иньшими розвідками науковими, переважно історичними або фізіологічними. Коли-ж прибуло більше трудителів на полі наук природописних, задумав виділ Товариства основати для Секції математично-природописно-лікарської особний «Збірник» видаваний в термінах неозначених.

О скільки зможе успівати праця піднята в тім напрямі, окаже будуччина. Передовсім іде нам о розвиток науки на нашій питоменній ниві. Наш язик лише тогді зможе добути собі одвітного і гідного ста-

Я щастя ніколи не мала.

Оповіданє мертвецької сидухи.

(Конець.)

Першого дня, як я вернула ся до дому, взялась я поскладати у скриню мою мізерію, себ то шматя. Я відчинила скриню, аж дивлю ся, лежить у переділї моя бинда. Господи якжеж втішилась я. Бинда була добре розкладжена та звинена. Я і взяла єї та розпустила, щоби налюбувати ся нею, бо така була хороша: у самі цвітї.

Як се я зробила, як не скочать до мене: «А за-сі тобі до моєї праці! Не руш, не руш! се моїх дівчат! Перегайнувалась цілу зиму — була-бись і ти мала не таке, як бись в дома робила! Де твої зарібки? щось заробила?»

Мене наче-б гранею обсилав; чим борше звинула бинду, та вкинула в пазуху і пустила ся у двері. А мачоха як не вхопить мене за шию, як потисне, та крикнула:

«Віддай!» І не ждучи, аж я добуду, сама видерла мені з пазухи бинду, та вкинула в скри-

ню. Я сплакала та і не знала, що зі мною: від чого она така люта; Таж ся бинда моя! Дядина мені купили, єще у великий піст!» кажу я.

Набралаж я за бинду. Ледво жива з хати вийшла, та після того я перележала два дні. Вже то і тато не дарували єї за мене, та що з того, коли я від того часу ніколи і доброго слова від неї не чула; а бинду таки їм відобрала, хоч они кляли ся на чім сьвіт стоїть, що собі купили. Ага купили! А такої то они мені єї з коси виплели.

Я остала ся при них — та щастя ніколи не мала. От бувало, трафить ся який жених, та думає мене сватати; Ого! вже як мачоха возьмуть єго раду та як піchnуть на мене нагорювати: она і така і сяка, і роботи не знає, і робити не хоче, і нічого не має, а батько за нею нічо не дасть; та як знов возьме прихвалювати свої дочки, буцїм то они такі роботящі, і хороші, і горопашні, та і она в них не аби якою — то парубок зайде раз-два до нас, та приглядає ся нашим роботам та нашим статкам, а опісля іде просто до сусіди нашої та і дівку засватає. Дівувала я, довго дівувала, аж накупило мені моє дівоцтво.

— Ти бо щастя не маєш, кажуть мені мої ровесницї-молодиці. Шукай — знайдеш!

Деж мені єго шукати, того щастя? Бувало на роботі на паньському лану сядуть дівчата полуднати; думаєте, що котра наробивши ся сяде, та відпичне?! А ну! кинуть одна на другу, ходім щастя шукати! І біжать всі на поблиський лан паньської конюшини та глядять за щастєм, се-б то за таким листком, що не на три, а на чотири розділений. Біжу і я з ними; шукаємо. Не тривав і хвилини, а вже кричать то одна, то друга: маю! маю щастє! І показує одна другій. А я, що насліпаю ся, що не нагляджу ся, так годі, ніколи не знайшла.

Часом пішла з дівчатами у ліс; от під бучком зарунила ся заяча капуста. Поприсідали ми кругом та їмо наче справжні заяці. Інша іно рукою сягне, вже і показує щастє: чотирилист, хоч она може і не гляділа за ним, бо такі цілою жменею рвала та їла; а я перебираю по листкови та гляджу так бачно, та все дурно. Нераз йдемо попри жито, та котра пристане і вирве колосок і то такий, що на однім стеблі два колоски. Кажуть люди, що там де такий колосок виросте, то похована є голова сьв. Івана-Купайла, а хто знайде такий колосок, то бу-

новища, коли розвинеся о стілько, щоби міг стати поруч з образованими язиками других народів європейських, яко довідний середник звязкого і опрєдєленого виражєня мислей на всїх полях людского умства. Мусить проте наш язик виробити собі одвітну термінольоґію в рїжних вітах людского знєня, мусить одвітно використати все боґацтво рїдної словні а зарєзом прємовати до потрібної прєцизії, яку стрїчаєм у других язиках щєсливійше розвєтих. Без тих підвалин і думати годї про ширший розвиток науки в рїдній бесїдї.

В нашїм »Збірнику« поміщати муть ся ориґінальні науковї розвідки з царин математики, фізики, хемії, природної історії і медицини. Окрім того подавати муть ся також оповїстки і рецензії нових праць наукових відносноґо фаху а іменно таких, котрі окажуть ся важнійшими.

Про вагу наук математично-природописних тут розводитись не будєм, бо їх вплив на культуру всего людства загально звїсний — а лише виражаємо бажанє, щоби Всєчесні Родимцї зволили віднести ся прихильно до нашого дїла і після сил підсобляли нашим змаґаням і замислам.

Сими видавництвами засвїдчило наукове товариство ім. Шевченка, що у нас наукова робота не тільки можлива, але що она дійсно вельми гарно розвиває ся і тим способом підготовляє підвалини до будучої українсько-рускої академії наук. Однак така наукова робота і такі видавництва вимагають значного материяльного засобу і накладу. Товариство має вправдї певний дохід з друку руских шкільних книжок, побирає субвенції з фондів краєвих і державних, однак все те ще не вистарчає, щоби товариство могло розвинути таку діяльність, якби потреба. Тим то і сойм і правительство повинні прийти науковому товариству з такою підмогою, якої удїляє ся иньшим подібним товариствам, а дотеперїшня діяльність товариства стає певним доказом, що оно на щєдру підмогу вповні заслугує.

В справі рускої школи народної в Чернівцях пише »Буковина«:

»Боже, стережи нас від приятелїв, бо з ворогами дамо собі раду«, мусимо сказати за пословицею, коли поглянемо на тих приятелїв нашого народу, що в »Буковинських Вѣдомостях« хотять єго спасати на свій геростратовий спосїб. Тому що краєва рада шкільна відкинула внесенє проф. Пігуляка о заснованє міскої школи народної з рускою викладовою мовою, накидають ся »Бук. Вѣдомости« як раз на проф. Пігуляка. Ми вже виказали несовістність того поступованя, а тепер хочемо сягнути дальше в історію тої школи.

Є в Чернівцях православна народна школа, удержувана грїшми релїґійного фонду право-

славного. Тота школа від часів Морарія-Андрїєвича займала ся головнє волощенєм руских дїтий. Нам здає ся, що так само Русини як і Волохи належать до православної церкви і вона повинна бути так само рускою як і волоскою; так само повинна православна церков дбати про Русинів як і про Волохів і так само Русини мають право домагати ся, щоби школи утримуванї з релїґійного фонду ішли руским дїтям на пожиток. Тут не повинно бути жадної рїжницї, бо православних Русинів є ще навіть більше на Буковинї як Волохів, а фонд стоїть під протекторатом нашого цїсаря і вже для того самого повинен бути примїром справедливости і безпарциальности, як всї дїла нашого великого і справедливого монарха.

Длятого поставив був свого часу посол Пігуляк внесенє в соймї, щоби сойм домагав ся від правительства роздїленя православної школи народної на руску і волоску, аби таким способом дана була можність руским дїтям в Чернівцях учити ся на рїдній мовї. Але при тїй нагодї виявила ся ціла перфїдія покровителїв »Бук. Вѣдомостей«, бо всї три послї »твердого закала« голосували против того внесеня разом з Волохами; як раз трема голосами тих »приятелїв« перепало се справедливє внесенє. Чому »Бук. Вѣд.« не спитають ся пос. Воляна, яким правом він смїв станути впоперек змаґань для піддвигненя руского шкільництва, чому не виступають против пос. Тимінського, що він тим поступком понизив руску справу перед лицем иньших народностей на Буковинї, чому не упоминають пос. Бежана, що він спроневірив ся мандатови даному єму рускими виборцями для заступництва їх інтересів? Про се мовчить тота газета, ба ще і старає ся оправдати їх непатріотичний поступок.

Русини були-б прєцїнь таким чїном осягнули двї школи рускі, бо о заснованє рускої школи черновецкою громадою дбали Русини также і то далеко скорше нїж нагадав ся др. Волян. Але Волохи не позволили нашим »консерватистам«, що на те здає ся і є, щоб консервувати нашу бїду, і перепало се справедливє і легке до переведеня внесенє через безсовістність тих трєх »приятелїв народу«, — а щоби оправдати себе по трохи в опїнії руского загалу поставив др. Волян новє внесенє, щоби місто Чернівцї оснєвало народну руску школу.

Чи може жалє було уніятости Волянови гроший православного фонду, котрих домагав ся православний Пігуляк на основанє руского віддїлу в православній школі? Чи може уважали єє внесенє шкідливим з якої иньшої причини і хотїли нєтємїсть поставити щось лїпшого, справедливїйшого? Нї, все не те, они хотїли тільки на гладкій дорозї підставити ногу, щоби потєму сказати повалєному: онтуди є також стрїмка стежка, нею можна перейти.

Хотїй пос. Волян і єго поплєчники обїйшли ся так несумлінно з внесенєм посла Пігуляка, то за єго внесенєм голосували также і послї Пігуляк і Стоцкий і їх прихильники, бо ту хо-

де щєсливий. Як тільки хто зірєє той колос, так голова посуне ся кудє їнде; а копати-шукати за нею не годить ся, бо руки покрутить.

Що я напукала ся за таким колоском, та раз на вечїрно не пішла, а пішла на панський лан, та цілїсєнький лан вкола обїйшла, так нїколи не знайшла. Ходила і до хлопского жита — так годї. І такої щєстїя не знайшла нїгдє і єго не маю.

Потїм, вже як мої ровесницї дочок своїх видавали то і мене вишнули за муж. От! вдовець був, та що я мала робити?! Хибаж ще довше дївувати; кажуть що грїх сивою косою сьвітити на Божому сьвітї. Він був окїшник; бувало викопєє яму на мерця, та принєсєє двєє хлїба та пару дутків: та й то добре; лише у тїм бїда, що все з порону пїяний бувало приходить. А часом лучилась щкода в кого: кїнь чи худоба відїїдє; зарєз і єго покличуть, щоби шкїру зняв. І то робота — та і таких людий треба. А як би не мїй, то богач хоч би найбільший, мусїв би сам сорочку з худобини здїймати, та тогдї люди і не встидались би того дїла.

Годї! Богу дякувати і за то. Тепер я повдовїла, та ходжу також по небїщиках, та мерцїв

обходжу, а живим вигоджу. Люди, не цурають ся мене, бо знають, що я бїдна, а кождєму могу придатись, та й то кождї хвилї.

А мачошинї дочки? обї накрились; обї пішли на жидівскї мамки. Тай тепер одна сидить у містї під костєлом, то та, що так дуже любила прибирати ся і що менї бинду виплєла, а друга... пішла за муж, за того дїда, що то без нїг на рогачцї ситить та милостинї просить. Она що-дєнь під пахою нєсє єго на єго місце, а вечєром відносить до дому. Нєраз бачила я ту єї роботу. А мачоху я таки до себе на старість притулила, бо як тато вмерли, то єї син вигнав з хати; от я єї обмила, а чоловік поховав сам таки, без сьвященника, бо тіло завєзли під церкву, покропили, тай тільки.

Дїтий я не маю, бо Бог не дав; але взяла сирїтку — вже і городець, що менї мїй небїщик лишив.

Тай не жалую нї за чим; добре менї, Богу дякувати, але я щєстїя нїколи не мала.

Ю. Варшн.

дїло о справедливу, пєкучу потребу черновецких Русинів, перед котрою повинні уступити всї партійні спори на бїк, бо тим способом гадали они підпомочи свої давнїйші заходи о ту школу. Внесенє д-ра Воляна сойм ухвалив.

Та що з того? Стежка, якою повїв справу рускої школи в Чернівцях др. Волян, завєла в баґно. Справа забаґнила ся в маґїстратї а відтак утонула в актах краєвї ради шкільної. Тому то проф. Пігуляк підняв ся невдячної задачі видобути єї знову звїдтам, але більшість в краєвїй радї шкільній сказала: нї, най не будє Русинам школи. Хороший примір мали противники сеї школи на самїм послї Волянї і єго товаришєх. Нїмцї видїли прєцїнь як рускі послї самї здоптали жаданє пос. Пігуляка о православну руску школу. Задля чєго Нїмцям відносити ся поважно до жадань Русинів, коли їх власні послї не відносять ся поважно?

Так то понизили три рускі послї справу рускої школи в Чернівцях своїм поступованєм, котрим хотїли тільки приподобати ся Волохам. Але справа не пропадє і ми маємо надїю, що ще виберемо то в горї, що нам заперечуть в долї. Та з того пізнаєть руский нарїд, яких він має шуткарїв між своїми послєми і будє на будучє вибирати собі таких заступників, щоби не шуткували з ним, але поважно і щиро боронили єго від усякої кривди.

А чи »Буков. Вѣдомости« справдї щиро заступають ся за тою школою, се також дуже велике питанє. На нас бодай зробила їх статя в тїй справї таке вражїнє. Коли би їм ходило о школу, то не були-б виписували на пос. Пігуляка як найбільше поганой неправди, не були-б мїшали до сеї справи о. Костецкого, котрий прєцїнь в тїй шєстїлїтній каденції не є членом шкільної ради краєвої (католицке віроісповіданє заступають в шкільній радї краєвїй на перемїну раз гр. кат., а раз рим. кат. парох — тепер є членом ради шк. краєвої лат. парох Шмїдт!) нї, не о школу »Буков. Вѣдомостям« їдє, але о те, щоб хотьби так як панїй плєта вчєпити ся людий, чи є за що, чи нємає.

Вїсти політичнї.

Подїї в Хебї і голос вірноконституційної шляхти нїмецкої, стали предметом широкої дискусії не тільки в прєсї австро-горскїй, але й в заґраничній. Frankfurter Zeitung відзиває ся про відносини австрійскїх вельми ненависно і запєвняє австрійских Нїмцїв о своїх симпатиях але при тїм дає їм вельми рїшучє упїмненє. »Мусимо бажати, щоби они (Нїмцї) остали на строго законній дорозї і здержали ся державно-правно шкідливих поглядїв і ходїв поза границю. Такі рїчї їм нїчого не помагають, а навпаки шкодять баґато і баґато вже пошкодили. Чим сумлїннїйше Нїмцї в Австрії держать ся в межах законів і опирають ся лише на власні сили, тим справедливїйша будє їх боротьба і тим певнїйша і гарнїйша будє їх побїда.« Сї слова повинні би взяти собі до серця (але они неоправні) нашї москвофіли і їх коалїційні союзники »независимї«.

Нїмецкі опозиційні днєвники розказують про пролив крови в Хебї викликаний поліцією але й чєска прєса не здержала ся від перєсади і виступає дуже рїшучо против сєго бунту, котрий треба би крїпкими ударами втихомирити.

Politik, обговоруєючи зїзд вірноконституційної шляхти, дорїкає їй, що она бажєє не управленого але верховодячого становища для австрійских Нїмцїв. Гр. Бадєні мїг вже перєсвїдчити ся, що вірноконституційна шляхта не є спосїбна до нїякого патріотичного і політичного, дїла ані до ролї посередника, яку їй правительство бажало признати. Хто хоче бути посередником, повинен сам міркувати ся і впливати в тїм дусї на партії. А тимчасом вірноконституційна шляхта піддержувала і скрїпила обструкцію і до неї прилучила ся. У неї не найшло ся навіть слів докору для тих зрадничих починїв і манїфєстаций нїмецкої опозиції, хоч та шляхта хоче себе вважати австрійскою. Она убігає ся о прихильність Шєнерєра і не має відваги виступити в оборонї права і справедливости. Кн. Шварценберг не ставив нїякої нової проґрами, а вимовив лише давні бажаня чєского народу, від котрих годї відступити. Иньші народности ав-

стрийські не вимагають від шляхти німецької ніяких жертв, не потребують ніяких уступок, а домагаються лише свого доброго права і рівноправності і не будуть далі терпіти гегемонії німецької.

Шенерер і німецькі ліберали бажають удержання німецької гегемонії, а коли німецька шляхта вірноконституційна не уміє знайти іншої основи для порозуміння, коли заявляє, що далі буде іти з тими партіями рука в руку і піддає ся під коменду Шенерера, то не може присвоювати собі права, бути посередником в Австрії.

Деякі мадярські журналісти вторують австрійським обструкційникам, тішать ся зловбно подіями в Хебі а Magyar Hirlap доказує навіть, що «багнетами в Хебі зранено дуалізм»!

Добре поінформований звичайно «Czas» дістав з Відня телеграму, що всякі вісті начеби енунціациєю вірноконституційної шляхти було захитане становище гр. Баденього, суть безосновні. Так само безосновна є вість телеграфована з Праги до «N. W. Tagblatt», начеб то в поінформованих кругах уважали намісника тирольського гр. Мервелта будучим шефом кабінету. Виходить з того, що всі ті вісті є горячим бажанням обструкційних Німців.

Посол Періч з Далматії, член «Славянського христ. народ. Союзу» здавав на сих днях в Сінї справозданє перед виборцями і говорив також про політичне положенє в Австрії. Конституція з р. 1867 надана була в користь Німців і она довела до того заколоту, який тепер є в державі. Німці ніколи не хотіли уступити ані троха в користь Славян з свого верховодячого становища. Се доводило до заколоту, котрий аж тоді устане, наколи теперішня конституція уступить місця іншій, що буде числитися з історичним складом монархії. Теперішня славянська більшість парламентарна в радї державній ріжнить ся так від більшости в часах Таффого, що она знає, чого хоче. Она не може відступити від своєї програми, бо в тій хвилі перестала би бути більшістю. А та програма змагає до уладження внутрішніх відносин державних в дусї справедливости і культурного поступу народів. До того потреба щоби всі Хорвати однодушно поступали, а посол має повну надію, що згода між обидвома стороництвами хорватськими в Далматії буде тривала. Річ сю прийнято з великим одушевленням.

В Угорщині тепер також безвідрадне положенє. З двох параграфів зложений закон про *цукрові премії* стоїть від 30 червня на порядку деннім в угорськїм соїмі а опозиція силкує ся безконечними бесідами єго не допустити, а бо-дай можна сумнівати ся, чи буде ухвалений до 1 серпня, а як раз того дня минає речинєць важности існуючого закону. Задля того думають над тим, що требаби зробити в адміністраційній дорозі, щоби відвернути шкідні наслідки для промислу і господарства, які би вийшли, наколиб закона не ухвалено. Президія соїму або міністер-президент має виступити з домаганєм, щоби засідання щоденно тривали о 2—3 години довше. Сподівають ся завзятої борби задля того і бурливих подій.

Відома *телеграма цїсаря Франц-Йосифа* до султана викликала вельми живу дискусію в заграничній прасі. Російська праса бачить в тїм доказ мудрости і великодушности, що є спроможний зломити опір Туреччини і піднести повагу Європи. *Новое Времє* називає телеграму кріпкою лекцією для Туреччини, котра повинна зрозуміти, що європейські держави бажають однодушно завести лад на балканськїм півострові і тим способом обезпечити мир і спокій в Європі. Цїсар Франц Йосиф показав, що іде рука в руку з Росією. Не прийняти цїсарської ради булоби з боку Туреччини божевілем. *Новости* бачать в телеграмі певний доказ тісної солідарности держав, котрим поведе ся на останку довести до того, щоби Туреччина признала волю Європи.

Обставини на Креті зовсім не поправили ся а також не справдило ся, що всяке ворогованє

занехано. Потверджують се остинні вісти з Крети, звідки пишуть:

«Кретенці зовсім не спішають ся приймати автономію, бо ніякий стан не припадає їм лише до вподоби, як теперішній. Они мають тепер в своїх руках всі поля турецькі, жнива полудневих овочів вже почали ся. Їм дозволено без збруї приходити до міста на закупно живности, дозволено з середини краю вивозити земні плоди, при чім ошаджують мито вивозове. Тепер правлять островом три елементи. Одиною точкою, що стоїть під властїю держав є Канея.

Взірцеве поступованє австрійського війська під командою капітана Бдіни дає поруку, що там не прийде до заколоту. Інакше виглядає в Кандії. Там стоїть 40.000 музулманів і они є там необмеженими панами, а Англичани, котрі мали їх розброїти, зовсім тим не турбують ся. День в день допускають ся музулмани рабунку і мордів. Третім елементом є християни у внутрі краю, бушують самовільно в горах і зовсім не зважають на постанови і ради європейських держав. Щоби християни могли спокійно па своїх полях жити, мусить що дня виступати 7-ма компанія австрійська під комендою надпоручника Губера до Галати, щоби захистити робітників християнських перед турецькою напастїю.

У Французькїм парламенті, що мав бути небавом відрочений, був недавно (12 с. м.) дуже горячий день. Не багато було вже потреба, щоби упав кабінет Мелін, а се засіданє імовірно вже заповідає надходячу кризу. Міллеран, Кавеняк і Гобле завзято нападали на міністерство і закидали єму, що хоче послів вислати домів і тим виминути розправу над податковою реформою. Внесенє Міллеранда, щоби на другий день почати розправу, виправді відкинено, але лише 13 голосами, але мимо того розправа на другий день розпочала ся і була дуже горяча та змусила міністра скарбу Кошері, щоби виїс податковий закон. Правительство бажало податкову реформу предложити в осени і лишити генеральним радам розділ нових податків. Тим способом мусіло міністерство вволити волю Міллеранда, а се є недобрим знаменем для міністерства Мелін. Міністер скарбу Кошері виїс на засіданю 14 липня закон податковий о податках безпосередних. Після сего проєкту податки ті будуть зменшені о 25 мільонів в користь дрібних властїтелів землі. Проєкт переказано бюджетовій комісії.

Сербська скутїщина, що зібрала ся 11 липня с. р. має перед собою політичну ситуацію не зовсім щасливу. Держава у внутрі несконсолїдвана, фінансово живе з дня на день, а до того на Балкані заносить ся на поважні події. Туреччина упоена побідою над Греками починає гнобити Сербів, напади Арнавтів на сербську область щораз частіше повторяють ся і прибирають значніші розміри, на границях нагромадила Туреччина до 35.000 війська, а відносини з Болгарією озябли. Причиною сего є зависть. Припускають, що окружна подорож кн. Фердинанда стоїть в звязи з єго далекосяглими політичними плянами і боять ся, щоби они не здійснили ся без компенсації для Сербії. Наслідком того відрочено і женитьбу короля Олександра.

НОВИНКИ.

— **Іспити зрілости в львівській женьській семірій учительській** скінчили ся вчера вечером, а тревали цілий місяць. До іспиту сїдало 159 учениць і екстерністок; з того репробовано 7 екстерністок. — До сїєї семінарії подає ся кожного року на І-й рік до 200 кандидаток, а з того за-для браку місця приїмала дирекція ледви 50. Від нового-ж року шкільного буде приїмати тільки 40, бо за-для тісноти много учениць занепадало на здоровлю. В мотивах тої ухвали піднесла конференція учителів семінарії, що «льокаль сїєї школи, в котрій учить ся, як школа має бути уряджена, є взором як школа нігде виглядати не повинна».

— **В женькій учительській семінарії в Переми-**

шли відбув ся іспит зрілости під проводом кр. інспектора Людв. Дідицького. Іспит зложити: Зіновія Ціпановска (з відз.) Ксавера Діц (з відз.) Марія Екерт (з відз.) Марія Фіцовска, Кароліна Герман, Євгенія Капубинська (з відз.), Марія Лосциньска, Юлія Кульчицка (з відз.), Емілія Крупа, Наталія Крупа, Марія Максимович, Броц. Михновска (з відз.), Єлисавета Олинкевич (з відз.), Ванда Пшибильска (з відз.), Софія Ропицка (з відз.), Олена Ршешотко, Анелія Шолдра, Анна Тарговска, Євгенія Танчук (з відз.) Олена Блазовска (з відз.), Софія Вуйцік (з відз.), Елеонора Залеска (з відз.), Ванда Залеска і Марія Залеска (з відз.).

— **Іспит зрілости в реальній школі в Станиславові** відбувшї ся під проводом краєвого інспектора для промислових шкіль Ів. Франкого, зложили: Стан. Богданович, Мих. Чорпіта, Генр. Федорович, Алекс. Гаспарі, Мендель Драг, Ное Гальперн, Адольф Ганке, Стан. Гайнріх, Жигмонт Калитинський, Людв. Кучинський, Йоїл Ляндав, Леоп. Моклович, Йос. Новорита, Давид Зеленфрайнд, Фердинанд Шпехт, Як. Василевський, Агенор Левицький і Берко Шмерцлер. Шістьом абітурієнтам дозволено поправити іспит по фєрїях, а двох репробовано на рік. Ученик Арон Шриагер, що через сїм лїт був візначаючим учениквм занедужав перед самим іспитом на помішанє ума і не міг до него приступити.

— **Іспит зрілости в гімназії в Самборі** зложили з відзначенєм: Октавій Глявати, Іван Сандавер, Марія Шанцер, Франц Тудяк і Йос. Золотенський; без відзначеня: Орест Рожанковський, Ілія Бергнер, Ів. Свидницький, Філіп Грос, Йос. Касшик, Теофіл Дашкевич, Олекса Пласкач, Став. Пасоховський, Маркус Шонбах, Роман Виницький, Меч. Зелинський, Жигм. Цозель, Зенон Зубрицький, Рішард Криницький (екст.) і Олекса Подлевський (екст.) Іспитови проводив інспектор Дворський.

— **Іспит зрілости в гімназії в Сяноці** зложили: Аврум Адельсберг, Генріх Альбрехт, Нухим Ашкенази, Генріх Атлас, Йосиф Білявський, Вікт. Богдан, Стан. Чижевїч (з відзн.) Едв. Фаснахт, Іцик Таєр, Йосель Філенбавм, Броніавель, Адам Гурский (екст.) Семен Гуменюк, Павло Киндельський, Стан. Кокуревич, Евг. Колодїй (з відзн.), Теодор Мокрицький, Андрій Островський, Амвр. Полянський (з відзн.), Мордко Шмідлїнг, Євген Сембратович, Волод. Студинський (з відзн.), Ст. Шурлей (з відзн.), Бол. Тєсняк (з відзн.), Дмитро Вайцович, Кароль Владика, Франц Земьянський, Артур Кріцер (екстерн.), трєх репробовано на два місяці. Іспитови проводив інспектор др. Л. Герман.

— **Міністер справедливости** виготовив до всіх судів рескрипт, в котрїм поручає судовим урядникам, щоби пильнійше ніж досї читали правничі письма, книжки, збірники законів, днєвники розпоряджень і т. п. Зазначуючи виразно, що ся лектура в урядничих кругах до сая є замало культивована, звиває міністер зверхні суди, щоби впливали на се, щоби всі урядники читали згадані публікації, позаяк се підносить знанє законів, роз'ясняє багато замотаних kwestий, а особливо тепер, коли пічне входити в жите нова процедура, читанє се подвійно на-казує ся.

— **Отроєнє грибами.** Сумний випадок лучив ся дня 8-го липня в Паївці, в скалатськїм повіті. В наслідок їдовитих грибів померли: мати, 16-літній син і 2-літня донька.

— **Зїзд галицьких соціялістів** відбуде ся дня 5, 6, 7 і 8 вересня у Львові. На порядку деннім зїзду реферати: 8-годинний день праці, загальне право голосованя і т. д.

— **200.000 зр. субвенції** призначило правительство на підставі цїсарского розпорядження на реставрацію катедрального костела на Вавелю.

— **Командантом львівського поліційного відділу**, зїстав заіменований надпоручник Вітолд Дунїн Вонсович, котрий вже від кількох лїт займає се становище провізорично.

— **Трясенє землі** дало ся чути 15-го липня в Люблянї і в околицях, відтак в Загребі і в Триєсті. Трясенє поробило значні шкоди в будинках, особливо публичних а поступало з полудня на північ. Населенє, маюче в тямцї грізну катастрофу з 1895, дуже занепокоїлось.

Іменованя перенесеня, відзначеня і конкурси.

— **Рада шкільня краєва** перенесла в постійний стан супочинку слїдуючих народних учителів: Івана Топора в Яблонові, Мартина Чупку в Гдові, Івана Єлектровича в Деренівцї, Теодора Лісинського в Пробіжнї, Петра Медведя в Розгірчу, Йосифа Васильковського в Галушницях, Марию Єжовску в Майдані і Євгенію Мотилькевич в Кульчицях.

Веснянки

прищипки, утробяні плями вигубляє успішно в дуже короткїм часі, від давна випробований

Crème Iris

161 10—? Д-ра Whytt'a

Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр.

Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в аптіці

Жигм. Рукера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Розклад їзди поїздів залізничних

обов'язуючий від 1. липня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить	приходить		приходить	приходить	
о годині	о годині		о годині	о годині	
7:30	з Іцкан	до Львова	6:00	до Підволочиска з голови двірця	зі Львова
7:50	" Янова		6:10	" Іцкан	
7:52	" Тернополя на Підзамче		6:15	" Підволочиска з Підзамча	
8:05	" Лавочного		6:45	" Іцкан	
8:15	" Тернополя на головний дворець		8:40	" Кракова	
8:25	" Сокала		8:55	" "	
9:10	" Кракова		9:20	" Скольного (до Гребенова від 10/7—31/8)	
10:35	" Ярослава		9:25	" Сокала	
1:15	" Янова		9:40	" Янова	
1:30	" Кракова		10:05	" Підволочиска з головного двірця	
1:40	" Скольного (Гребенів від 10/7 до 31/8)		10:27	" " з Підзамча	
1:50	" Черновець		10:45	" Іцкан	
2:15	" Підволочиска на Підзамче		1:04	" Янова (лиш в неділі і свята)	
2:30	" " головний дворець		" Підволочиска з головного двірця	" " з Підзамча	
5:25	" Сокала	до Львова	1:55	" " з Підзамча	зі Львова
5:35	" Підволочиска на Підзамче		2:08	" Брухович що неділі і свята до дальшого зарядження	
5:45	" Іцкан		2:40	" Черновець	
Ніч			2:50	" Кракова	
3:04	з Підволочиска на Підзамче		3:00	" Янова	
3:30	" " головний дворець		3:05	" Скольного (від 1/5 до 30/9 з Стрия)	
5:10	" Кракова		4:40	" Ярослава	
6:00	" Підволочиска на головний дворець		3:40	" Зимної води що день до дальшого зарядження	
6:55	" Кракова		3:48	" Брухович	
8:00	" Янова тільки в неділі і свята що день а від 15/5 до 31/8 в будні дні		Ніч		
8:15	" Брухович тільки від 20/8 аж до дальшого зарядження		4:40	до Кракова	зі Львова
8:45	" Кракова		5:20	" Лавочного	
8:49	" Брухович тільки від 1/7 до 25/8		6:24	" Янова лиш в будні дні	
9:01	" Янова (від 15/5 дня 31/8 в неділі і свята)		6:45	" Кракова	
9:10	" Іцкан, Бергомету з виїмком понеділка		7:05	" Сокала	
9:30	" Кракова		7:25	" Тернополя з головного двірця	
9:43	" Підволочиска на Підзамче		7:30	" Лавочного	
9:50	" Іцкан		7:47	" Тернополя з Підзамча	
10:00	" Підволочиска на головний дворець		8:50	" Янова в неділі і свята	
10:20	" Скольного (лиш від 1/5 до 30/9) Стрия, Хирова		10:30	" Іцкан	
12:10	" Лавочного		11:00	" Кракова	
			11:37	" Підволочиска з головного двірця	
				" " з Підзамча	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ

у Львові, улица Різницка ч. 13.

Виконує всілякі роботи столярські а іменно: меблі, порталі, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи приймає по уміркованих цінах.

З поважанєм

155 8—10

М. ВАСИЛИЦЯ.

Дмитро Затурский

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей

у Львові, ул. Котерника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відворотною поштою.

80 7—10

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(І. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елегантцією після найсвіжіших журналів.

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 58—?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіл Барановский.

Ц. к. упр. гал. акц.

13—?

Банк Гіпотечний

переніс

3

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанині власного будинку до льокалю фронтового в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дав на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніший зарядження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

КНИГАРНЯ

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, улица Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

3

„Правда“ письмо літер.-політ. з року 1873, 76, 77, 79, від 89—94 по	200 ар.
XI. (1878) 2 томи 1 ар.; XIII. (часть літ.)	—50
„Зоря“ письмо літерат.-наукове рочн. III, V, VI. (1885) без бібл. Зорі	300
рочники VIII. (1887) IX. (1888) X. і XI. по 5 ар., а XII. XIII. XIV. XV. і XVI. по	600
Д-р Огоновский. Історія рускої літерат. II. 3 ар.	100
III. 4 ар., IV.	150
„ „ Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	—15
Гальшка Острожска	—15
Остап Вересай, картина хромолітографічна	—15
Михайло Драгоманів. Галицько-руське письменство	100
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. (давню 3 ар.)	—80
„ Чорна Рада, повість	—50
„ Хуторна поезія	—20
Кршанка	—10
Юрій Федькович. Довбуш	—20
„ Повісті і оповідання	—10
„ Як козам роги виправляють	—60
Д. Млака. Руска хата, Буковинський альманах	—30
Іван Нечуй. Повісті і оповідання	—30
„ Сьвітотгляд українського народа	—80
„ Кайдашева сім'я	—50
„ Навіжена, повість	—20
„ Над Чорним морем	—90
„ Хмари, повість	150
„ Причена, повість	150
„ Микола Джеря, повість	—80
„ Поміж ворогами	—50
„ Попались	—16
Ф. Заревич. Бондарівна	—10
Дрозд. В гостях добре, дома ліпше (опов.)	—50
Евг. Горинський. Орлеанська Діва, перекл. стих.	—35
Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по	—50
Пам'яткове число „Зорі“ в ювілей Русалки Дністрової	—50
Д-р Ом. Калітовский. Апокрифічна література	—35
О. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тараса Шевченка	—35
„ Темні місця в слові о полку Ігореві	140
„ Слово о полку Ігореві	—80
„ Скандинавщина в давній Руси	—20
„ Історія старинна Галичини	300
М. Вовчок. Народні оповідання, I. 45 кр., II. 35 кр. III.	—30
О. Стодольский. Етнографія Славянщини	—12
М. Пар. Надельмаєр, апостол свободи	—10
Н. Устиянович. Повісті	—85
Байда. Одисей плавники	—10
Одисей ч. I. II.	220
І. Н. О вихованю. Підручник для женици	—30
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	—35
„ Захар Беркут, образ гром. життя Русі в XIII.	130
„ Доповнене до Правди	100
„ Фавст, трагедія Гетого	150
„ Наші коляди, студія	—20
„ Без праці	—20
„ Украдене щастє, драма	—30
„ Ліс Микита	—50
„ Нарис історії філософії	—30
„ Абу Каземові капці	—20
Денис. З різних країв і народів	—20
Гр. Григорієвич. Шляхта ходячкова, комедія	—15
І. Ланска. Обруситель, повість з рос. життя, 2 ч.	—60
О. Обачний. Соціалісти межи семинаристами	—15
Григ. Квітка. Маруся, оповіданє	—10
Яков Миколаєвич. Опис повіта Каменецкого	100
Др. Юл. Целевич. Історія скиту Манявского	120
Закон о загальнім ополченю	—45
Н. Гоголь. Оповіданя	—35
„ Вечерниці	—10
„ Мертві душі, повість	180
С. Нагнибіда. Про руску правопісь	—05
Абгар Солтан. При стрілецькій ватрі	—40

З Друкарні В. А. Шийковского.